

2 La fonètica experimental

Fonètica (II): Fonètica sintàctica**Fenòmens de contacte vocàlic****1. Dins del mot****• Diftong**

- a) Decreixent:** so vocàlic seguit dels sons [j] i [w]: *ai-re, pa-lau, teu-la, re-noi, pou*
- b) Creixent:** la seqüència d'un so velar oclusiu [k] o [g] seguit del so [w] i d'un so vocàlic: *qua-tre, quo-ta, gua-nyar, pin-güí*. Les **i** i **u** consonants, és a dir, de la seqüència de [j] i [w] inicials seguides de so vocàlic o dels sons [j] i [w] entre vocals: *io-de, iam-be, ua-di, hia-tus; se-uen, se-ient, pa-la-uet, po-uar*.

• Triftong

Els sons [j] o [w] precedeixen i van darrere d'una vocal al mateix temps: *guai-ta, sè-ieu, Pa-ra-guai, hioi-de, o-bli-qüeu*.

• Hiat

Dues vocals seguides que no formen part de la mateixa síl·laba: *co-et, a-e-ro-nau, pla-er, co-ent; ci-èn-ci-a, cu-a, di-es, nu-es, op-ci-o-nal*.

2. En mots consecutius**• Sinalefa**

Unió en una mateixa síl·laba de la darrera vocal d'un mot i la primera del mot següent, de manera que esdevenen un diftong o un triftong: *hi ha un bolet* ['j~~aw~~mbu'let], *porta un got* ['p~~ort~~əwŋ'gɔt].

• Elisió

Desaparició d'una vocal de les dues que apareixen seguides en mots consecutius dins d'una seqüència fònica: *una escola oberta* ['unəs'koləw'βertə], *quina amiga espera* ['kinə'mirəs'perə].

Fonètica (II): Fonètica sintàctica

Fenòmens de contacte consonàntic

• **Emmudiment**

Certes consonants deixen de ser pronunciades en alguns contextos: *camp* ['kam], *tomb* ['tom], *alt* ['al], *sang* ['saŋ].

• **Sensibilització**

En alguns contextos es pronuncien consonants que serien mudes: *cent anys* ['sen'taŋs], *sant Hilari* ['santi'lari], *amb ella* [əm'bela].

• **Ensordiment**

Els mots que acaben en **oclusives en posició final** absoluta sempre s'articulen **sords** [p], [t] o [k]: *verb* ['bɛrp], *destorb* [dəs'tɔrp], *verd* ['bɛrt], *fred* ['frɛt], *llarg* ['lark].

• **Sonorització**

Les consonants **fricatives** i **africades** s'articulen **sonores** si van al final d'un mot seguit d'un altre que comenci amb vocal: *lleig i gros* ['ledʒi'ɣrɔs], *els homes* [əl'zɔməs], *peix al forn* ['peʒəl'fɔrn], *tuf insuportable* ['tuvinʃupur'taβlə].

• **Assimilació**

La consonant en què acaba una síl·laba tendeix a fer-se similar (a *assimilar-se*) a la consonant amb què comença la síl·laba següent: *aritmètic* [ərid'mɛtik], *en Pau* [əm'paw], *quin cas* ['kiŋ'kas], *em fas mal* [əm'fas'mal], *clenxa* ['klɛŋʃə].

• **Geminació**

Repetició o duplicació d'un so en un determinat context: *col·loqui* [kul'lɔki], *setmana* [səm'manə], *futbol* [fub'bɔl].

L'oració i els seus constituents

Què és una oració?

- Des del **punt de vista semàntic**, una oració gramatical és un grup de paraules ordenades que serveix per expressar una idea o un pensament complet.
- Des del **punt de vista prosòdic**, és una unitat que es pronuncia entre dues pauses i té una entonació independent.
- Des del **punt de vista sintàctic** i segons l'ordenació dels seus elements, una oració gramatical està formada per **dos constituents bàsics: subjecte i predicat**.

Classes d'oracions

1. Segons si s'identifica el subjecte

- **Personals:** *El director del centre ha dimitit. Neda regularment.*
- **Impersonals:** *Ha plogut molt. Hi ha quatre alumnes a l'aula. Es dina molt bé en aquest restaurant.*

2. Segons la modalitat discursiva

- **Enunciativa:** *L'huracà Matthew ha provocat danys irreparables. Els alpinistes no han assolit el cim.*
- **Interrogativa:** *Que llegireu l'article de l'Albert Om? Em demano si llegiran l'article.*
- **Exclamativa:** *Ha estat un discurs molt emotiu! Llàstima que no l'hagis presenciat!*
- **Desiderativa:** *M'agradaria que vinguessis a la celebració. Tant de bo us agradi l'espectacle, hi hem estat treballant durant mesos.*
- **Imperativa o exhortativa:** *No badallis! No obriu la porta! Sigueu tolerants! Ajuda'm!*
- **Dubitativa:** *Dubto que es presentin a les proves de selecció de personal. Potser vindran.*

ORACIÓ

El SN subjecte

SN = (Específicador) + nucli + (CN)

El SV predicat

SV = V (+CV)

La ciutat de París és un lloc de trobada per a artistes intel·lectuals.

Verb

- Personal
- Impersonal
- Copulatiu o atributiu
- Predicatiu
 - transitiu
 - intransitiu

Complements Verbals

- Complement directe (CD)
- Complement indirecte (CI)
- Complement de règim verbal (CRV)
- Complement Circumstancial (CC)
- Predicatiu (Pred)
- Atribut (Atr)
- Complement Agent (Cag)

Tipus d'oracions

- Segons la necessitat de portar o no complement verbal, les oracions poden ser de:
 - **predicat nominal (copulatives):** *És una senyora vivaç i simpàtica. L'Agnès està força descontenta amb la vostra actitud.*
 - **predicat verbal (predicatives):** *La casa té quatre finestres. Lamentablement el seu oncle va morir dissabte.*
- Les **oracions recíproques** són aquelles en què dos subjectes realitzen la mateixa acció, l'un a l'altre: *Els dos capitans es van donar la mà.*
- Oracions **actives** i **passives**: *La gata vigila els seus gatets dins de la cistella. / Els gatets són vigilats per la gata.*

